

KURJER WARSZAWSKI.

D. 24. Października. — Rok 1844.
Czwartek.

№ 285.

Jutro, ŚS. Kryspin i Kryspjanin.
Uro: J.C.W. W. X. Michała Mikoł.

Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera od Doktora S., złotych 20 dla chorych ubogich. — Pozostała Matka i Siostra po ś. p. Wilhelmie *Kiesewetter*, wczoraj po krótkiej słabości, przeżywszy zaledwie lat 24, zmarłym, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na exportację zwłok jutro o godz. 3ciej po połud: z domu przy ulicy Nowy-Świat Nro 1284, na smętarz Ewangelicko-Augsburgski odbyć się mającą. — Skład nut muzycz: G. *Senewalda*, odebrał ważne dzieła: *Chorał Gregorjański* rytualny, historycznie objaśniony i na terazniejsze nuty przetłózony, z towarzyszeniem organu lub fortepjanu, przez X. Jana *Jarnusiewiczza*, zł. 16. Te goż *Nowy system muzyki* czyli gruntowne objaśnienie melodji, harmonji i kompozycji muzycznej, według zasad dotąd nieznanych, po polsku i po niemiecku; cena złp. 33 gr. 10. — Za oddanie zgubionego listu w którym znajdowała się pewna sumka, składam nieznanemu najczulsze dzięki; niech mu BÓG sownie nagrodzi, bobym doznała bolesnej straty. *Marja:Zawadzka*. — *Motyl* Nr 30, *Śpiewka Szwajcarska* z *Komedji Barbonezka*, śpiewana przez JPanę *Teresę Damse*, słowa J. S. *Jasińskiego*, wyszła w Składzie muzyki *Ign: Klukowskiego*; cena zł. 1. — *Fabryka Wyrobów Chemicznych* ma zaszczyt zawiadomić Szano: Publiczność, iż przysposobiła na terazniejszą porę roku, rozmaite *Kadzidła* pod nazwą *Królewskie*, iako to: na węgle, na białę, w proszku i w płynie, iakoteż i przez potarcie, oraz *Papier Seraoiowy* do kadzenia i *Troczki balsamowane*. Poleca się także *Woda Kolońska*, *Lewandowa* i *Spirytusem Lewandowym* do kadzenia. Ulica Senatorska Nro 467 lit: A, w domu *Lewenberga*. *A. Gottlieb*. — He zeszłe lato było dokuczającym słotami i ulewą, tyle a może ieszcze bardziej sprzyjał plodom ogrodowym; donosiliśmy już o olbrzymich jabłkach, gruszkach, kapuście, szparagach i. t. p.; wczoraj przyniesiono do Drukarni Kurjera *rzodkiew* tak duża, iak głowa najotyłszego człowieka; z gatunku murzynek, wzrosła w ogrodzie blisko Warszawy. — *Teofil Badyński* Patron Trybunału Mazo; prze-

niósł swoje mieszkanie do pałacu *Paca* pod Nr 493 przy uli: *Miodowej*, w pierwszą bramę od *Klasztoru Kapucynów*, na Isze piętro, nad *Kontrolą Służących*; o czem strony interesowane zawiadamia. — *Buczwiński* *Chirurg*, mieszkający od lat kilku przy ulicy *Nowy-Świat*, obok *Ogrodu Foxal*, przeniósł teraz swoje mieszkanie na drugą stronę przy tejże ulicy pod Ner 1264, do pałacu *Ojserów*. — Mieszkanie moie dotąd istniejące przy ulicy *Przechodniej* pod Nrem 950, przeniósłem do pałacu *Krasińskich*, wprost *Góscinnego Dworu*, pod Nr 957. Wejście od ulicy *Ptasiej* naprzeciwko głównego Składu fajansu z *fabryki Lubartowskiej*. *M. Rubinstein* Aient przysięgły *Giełdy Warszaw.* — Wczoraj w *Teatrze Rozmaitości* przywołani, po *Iszym* akcie *Wan-Bruka*, *J.P. Jasiński*, po ukończeniu *Tenże* i *J.Pani Chobrzyńska*; w czasie drugiego przedstawienia *Rodziny Mazurów*, *J.P. Żółkowski*, i *Tenże* po ukończeniu 3-kroć.

14go b. m. *Operzyści Włóscy* w *Petersburgu*, rozpoczęli widowiska swoje przedstawieniem *Opery Lucja z Lamermoru*. *Śpiewaczki Kastellan i Leleieva*, *Śpiewacy Rubini, Tamburini, Lavita, Petroff i Gallinari*, wykonali role.

Na dniu 19 b. m. piszą z *Wrocławia*, że kontrakty na kupno wełny ze strzyży r. 1845, już się robią, a kontraktujący płacą od 6 do 8 tal: wyżej na cent; od cen ostatniego iarmarku.

Anglja. — W *Glasgowie* 8go b. m. uroczyste poświęcono posąg konny *Xcia Wellingtona*, w obec 20,000 widzów; między niemi znajdowało się około 200 *Oficerów* którzy służyli pod tym *Xciem*. Posąg umieszczony jest na placu giełdowym. — *Pan Henryk Pottinger* (*Poltyndżer*) był Pełnomocnik w *Chinach*, 8go b. m. wrócił do *Londynu*; *Lord Ellenborough* (*Henborn*) b. *Gubernator Indji* wschod: 11go b. m. zawiął do *Portsmutu*. — *Professor Liebig z Giessen*, w czasie swojego terazniejszego pobytu w *Edyburgu*, obrany został *Obywatel*em honorowym tego miasta. — *Ministerstwo skarbu* oznajmiło, że 4ta część z napływu dochodów skarbowych, to jest 885,040 dukatów, użyje na umorzenie długu krajowego. — *Lord Francisz:*

Egerton który odziedziczył posiadłości Xiążęce zgasłego Xcia *Bridgewater*, ma uzyskać tytuły tego Xcia, i być mianowany *Parem*. — Wyjazd Króla Franc: z *Windsoru* z powrotem do Francji, oznaczony był na 14go b. m.

Francja. — Xiążę *Joinville* (Żuęwil) w dniu 2gin b. m. napisał z *S. Klu* do Burmistrza miasta *Tulonu* usprawiedliwienie się, że nie przybył do *Tulonu* gdzie go świetne czekało przyjęcie, gdyż dopiero za powrotem do *S. Klu* Xiążę dowiedział się, iż miał rozkaz zawinąć do *Tulonu*. — Francuzi osiadli w *Mexykańskiem* w żywej są niespokojności z powodu nieporozumień zaszłych między Posłem franc: a Rządem *mexykań:*; tenże Rząd spodziewa się iednak iż gabinet paryzki zgani postępowanie swojego Posła. Głoszą także, iż Rząd *mexykański* zastawi u Anglii *Kalifornję* na pokrycie kosztów wyprawy przeciw *Texyczykom*. — Xiążę *Albrecht Pruski* który pod nazwiskiem Hrabiego *Berg* zwiedza wybrzeża *Syródziemni:*, przed kilkoma dniami odplłynął z *Marsylji* statkiem przezewozowym do *Algieru*. — Od nowego roku zaprowadzone będą między *Marsylją* a brzegami *Afryki* 2 nowe linje żeglugi parowej, iedna do *Story*, 2ga do *Oranu*. — Podług listu prywatnego z *Otaheiti*, wypadek z Oficerem angielski: z statku *Hazard* (Porucznikiem *Roze*) o tyle sprostować należy, że Oficer ten chciał wylądować bez zniesienia się z statkiem stacji franc: utrzymującym blokadę *Papeiti*; wskutek tego wysłano Chorążęgo franc: do Oficera ang:, ten wcale nie będąc do tego wezwany oświadczył, iż ustępuje przemocy i wręczył swoją szpadę Chorążemu franc:, który go na swój statek odprowadził. Tu za nastąpieniem objaśnieniem Oficera ang: natychmiast uwolniono, Chorążęgo zaś odesłano do aresztu; następnie także Oficer francuzki udał się na korwetę ang: zapewne dla udzielenia usprawiedliwienia. Zdaie się więc, iż zadosyć uczynienie ze strony Francuzów było dostatecznem. W kilka dni później krainowcy w *Otaheiti* zapewniali, iż mają 40,000 ładunków, kul i kartaczy, oraz dostateczną ilość beczek prochu na przywitanie Francuzów. Wyspy sąsiednie udzielają pomocy powstańcom. Porucznik *d' Aubigny* (Dobini) ieszcze iest w *Papeiti* i nie został odesłany do wysp *Marquesas*. Siły

Francuzów w *Otaheiti* znacznie są osłabione z powodu odplynienia kilku statków.

Grecja. — Król *Otto* i Królowa 5go b. m. wyiechali do *Rumelji*. 6go b. m. przybył do *Aten* Jenerał *Grivas*. — Minister skarbu *A. Metaxas* otrzymał wielki Krzyż orderu skarbu ZBAWICIELA.

Hiszpanja. — Podług listu z *Algesyras* statek hiszp: zatopiony w zatoce gibraltarskiej przez baterje ang: nazywał się *Rato*; Anglicy dla tego do niego strzelali, aby zmusić go do zaniechania pogoni za statkiem kontrabandzistów. Ludność została ocaloną przez statek *Portugalski*, Anglicy bowiem nie wysłali nawet łódek do ratowania tonących; podług innych zapewnień Kapitan hiszp: miał wzgardzić pomocą Anglików. — Traktat zawarty z *Marokiem*, wszedł już w wykonanie. — Margrabia *Walverde* niegdyś Wielki Mistrz dworu Królowej *Krystyny*, rozstał się z tym światem.

Multany i *Woloszczyzna*. — Dwaj angielscy Misjonarze będący w tym kraju celem nawrócenia Żydów, nie ustają w tak trudnem powołaniu; a ponieważ udzielają chrzest tylko takim osobom, które po kilkumiesięcznych naukach są w stanie dowieść, że prawdy religji pojęły gruntownie i moralnie postępują, liczba zatem nawróconych iest bardzo mała. Misjonarze Angielscy urządzili oraz szkołę, w której dzieci wszelkich bez różnicy wyznań pobieraia nauki, a która od Rządu gorliwej doznaje opieki.

Niemcy. — Król *Hanowerski* 15go b. m. dał na cześć Wielkiego Xcia *Sasko-Wajmarskiego*, ucztę na 70 osób w Złotej sali; poczem dany był w sali gotyckiej koncert, na który zaproszono 250 osób. — Zwłoki zgasłego w *Londynie* r. 1826 Kapelmistrza *Karola Marji Weber*, (Autora muzyki opery *Wolnego Strzelca* i innych), zostały przez iego Syna, utalentowanego Malarza, sprowadzone do *Drezna*, gdzie ie pochowano na smętarzu katolickim. — Arcy-Xiążę *Franciszek Karol*, mianowany *Feldmarszałkiem* i Porucznikiem, — Xiążę *Wilhelm Pruski* mianowany *Gubernatorem* twierdzy *Moguncji*. — Pielgrzymki pobożnych do *Trewiru* dla złożenia czi i modłów przy sukni ZBAWICIELA, już ustały, po upływie kilkunastu tygodni; w czasie których odbywały się codzienne uroczyste Nabożeństwa.

Suknia złożoną została w oddzielnym cymborjum. O wznowieniu takich Nabożeństw będzie na kilka tygodni wprzód oznajmionem. — Jeszcze od dworu *Austrjackiego* nie nadeszła odpowiedź kiedy Sejm *węgierski* ma być odroczony. Obrady terazniejsze Sejmu nie wszystkich mieszkańców tego kraju zadowoliły.

Portugalja. — Rząd ogłosił nowe ustawy *szkolne*: Urzędnicy na przyszłość będą tylko przypuszczani do urzędów za złożeniem egzaminów; dzieci zrodzone w miastach i okolicy na odległość ćwierć mili, obowiązane są regularnie uczęszczać do szkoły; w przeciwnym razie, Rodzice czy Opiekunij najprzód otrzymują od Władzy przestrożę, następnie zaś może zapasć kara pieniężna 500 do 1,000 *rejsów*; tylko dzieci pobierające gdzieindziej nauki, lub udowodniające zupełne ubóstwo, stanowią wyjątek. Uczniowie po 3ch-letnim kursie szkolnym niemiejący czytać lub pisać, wzięci będą za rekratów; Rodzice takich dzieci, które w 15tym roku nie umieją czytać i pisać, na lat 5 pozbawieni zostaną wszelkich praw obywatelskich i politycznych, prawo to wejdzie dopiero w wykonanie za lat 10. Nakoniec po upływie lat 6ciu, osoby niemiejące czytać i pisać, nie będą przypuszczane do żadnych praw obywatelskich i politycznych.

Turcja. — Korpus *Reszyda* *Baszy*, który miał posunąć się aż ku *Skutary*, celem przywrócenia porządku w *Albanji*, nagle cofnął się do *Katsanik*, w skutek intryg *Baszy Skutary*. Chrzęścianie w *Albanji* tym sposobem stracili znowu nadzieję spokojności na rok bieżący.

Włochy. — Ile zeszłe lato było w krajach włoskich dokuczające, z powodu zbytecznych codziennych upałów; teraz jesień jest tyle chłodną ile nie bywała w tych krajach. — Bardzo chwalebnie przedstawienie w *Liworno* opery *Lukrecja Bordzia* wykonane przez znakomych Amatorów, na dochód ubogich tudzież szpital *Siostr Miłosierdzia*. Główne role przedstawiła Rodzina *Xiążąt Poniatowskich*; kilkadziesiąt Młodzieńców i Panien znakomych domów wybornie śpiewali chury.

Rozmaitości. — Córka Lorda *Granville* (*Grenwil*), byłego Posła angielski w *Paryżu*, wydała romans pod tytułem: „*Ellen Middleton*,” wzniciający wiele uwagi w literaturze angielskiej. —

Znakomity Kompozytor niemiecki *Marszner*, ukończył nową operę pod tyt: *Adolf Nassauski*, która pierwszy raz przedstawioną będzie w *Hannowerze*. — Za powrotem Króla *Ludwika Filipa z Anglii do Paryża*, Przedsiębiorca teatralny *P. Mitchell* (*Mitel*) przybędzie do *Paryża*, celem założenia tamże Teatru angielski. Tymczasem zaangażowano sławnego *Macready* (*Mekredy*) i znakomitą Artystkę tragiczną, *Pannę Helenę Faucit*. Widowiska angielskie w *Paryżu*, rozpoczną się w połowie Listopada dramami *Szeks-pira*. Poseł angielski wspiera bardzo to przedsięwzięcie. — Tancerka *Fanni Elster* 27go z. m. ostatni raz wystąpiła w *Liwerpoolu*; zamieszkania przez nią *Hotel Adelfi*, całemi dniami oblegany był przez ciekawych, a dzienniki *liwerpoolskie* napełniły się anegdotami o sławnej *Tancerce*. — *Gazeta Rotterdamska* donosi, iż w *Batawji* na rozkaz tamecznego Gubernatora Jeneralnego, wyłano w morze 300 beczek wina, przywiezionych statkiem zwanym *Wielki Duquesne* wprost z *Bordo*; okazało się bowiem, iż wino nie tylko było sfałszowane, ale nawet zmieszane substancjami zdrowiu szkodliwymi. — Jedynie robota siodlarska w poieździe darowanym od Króla *Ludwika Filipa* Królowej *Wiktoryi*, miała kosztować 24,000 złotych. — W *Szarleston* okazywana jest ciekawa roślina (*Aristolochia foetida*). Kwiat tej rośliny podobny jest do *kaczki*, spokojnie na wodzie leżącej; kwiat ten ma 18 cali długości, 16 1/2 obwodu, 7 szerokości, a przytem odnogi podobne do ogonu 24 cale długie. — *Donoszą z Poznania*: W obecnej chwili znajduje się w okolicy naszej Artystka śpiewu która pod tym względem w świecie niepospolitego imienia i sławy nabyła *Pani Czabon*, dawniej pod nazwiskiem (*Pohl Beisteiner*) znana, poświęciła się udzielaniu prywatnych lekcji śpiewu, kiedy słabość zdrowia występować dłużcej na scenie jej niedozwalała. Była ona w *Medyolanie*, *Neapolu*, *Florencji* a naostatku w *Draźnie*, gdzie zawsze jako *Prima Donna* w włoskiej operze obok wszystkich tegoczesnych Artystów świetniała, i z zapalem przyjętą i ocenioną była. *Pani Czabon* obrała sobie miasto *Kraków* za miejsce przyszłego zamieszkania. — W *Neapolu* niedawno umarł *Piekarz* mający lat 105, który przez całe życie nie iadł chleba.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Selwan Jenerał z Radomia; Krasieńska Amalja Hrabina z Młodzianowa; Potocka Izab. Hr. z Lwowa; Potocka Marja Hr. z Grojca; Żubieniski Tom. Hr. z Guzowa; Krawieński Jakób X. Kanonik z Włocławka; Moczulski Lud. Dz. z Przegalin; Jastrzżbski Żuk. Oby: z Myslena; Nowosielski Joz. Oby: z Siemny; Bogdański Ign. Dz. z Słatkowa; Gregorowicz St. Oby: z Złotopolic; Bronikowski Rafał Dz. z Rychlina; Strumiłło Jan Oby: z Koskowa.

DONIESIENIA.

Jadąc z Kielc przez Szydłowic, Radom, do Warszawy, zgubiono **PULJARES**, w którym znajdowały się papiery do Wilhelma Kirszfinkel należące. Zaskawy Znalazca raczy na koszt mój odesłać pod Numer 1379, przy ulicy Marszałkowskiej w Warszawie, za co gdy zadać będzie, otrzyma przyzwoitą nagrodę.

FABRYKANT LAMP,
 Ma zaszczyt donieść Szan. Publiczności, iż w Sklepie jego przy ulicy Bielańskiej Nro 606. są do nabycia podług najnowszego gustu rozmaite **LAMPY**, oraz **KNOTY** angielskie nowego wynalazku, które przynoszą znaczną oszczędność Oleju. Wynajmują się także **LAMPY** na wieczorne Zabawy. Wszystko to, uskutecznią się za cenę mierną. *Pal-wski.*

Podaje do wiadomości, iż d. 13 (25) Październ. r. b. o godzinie 3 z południa, w Warszawie na targu publicznym Muranów zwanym, **KLACZ**, para **WAŁACHÓW**, **POWOZIK** pojedynczy (Kiszka) it. p., przez publiczną licytacją za gotowe pieniądze sprzedane będą.

A. O. Szadziowski, Komornik.

Do nowo budującego się Zjazdu z Krak.-Przedmieścia do Wisły, potrzebne są **FURMANKI** do rozmaitych potrzeb, dowozu Ziemi, Gruz i przewózki Materjałów; mający chęć takowego zarobkowania, zechcą się zgłosić na miejsce do **Byrygującego Fabryka.**

OSTRYGI OSTENDZKIE
 świeże nadejda Poczta jutrzejszą, oraz przysiężną Ponedziałkową; do Handlu Win i Korzeni przy ulicy Nowo-Senatorskiej. **J. L. Platau.**

Dnia 15 b. m. między Radoniem a Białobrzegami, wyleciał z bryki furmańskiej **KUFEREK** drewniany; w tymże znajdował się Instrument do Daguerrotypowania Fogtendera Nrem 445 oznaczonym. Kto takowy Kuferek wraz z Instrumentem odda do Księgarni Fr. Spiess i Spółki przy ulicy Senatorskiej Nr 460, otrzyma nagrody zł. 40.

z Krakowa. — **GUWERNER** Szwajcar, posiadający dokładnie języki francuzki, łaciński i niemiecki, oraz inne wiadomości, życzy sobie przyjąć obowiązki Nauczyciela domowego. Chcący wejść w układy, zgło-

ścić się zechcą listownie do domu Nr 139 pod Kapucynami w Krakowie, pod adresem Stan. Konopki.

Ktoby miał do zbycia **ŻELAZKA** do robienia **KWIATÓW**; niechaj się zgłosi do właścicielki Magli, przy ulicy Elektoralnej pod Nr 770, pod Zegar.

Dnia 20go b. m. będąc na Czystem, zginął **PIESEK** z gatunku tak zwanych Szpiców, uszy małe spiczaste, sierść na łbie długa aż na ślinie wisząca, cały biały, lat 6 mający. Jeżeli kto takowego znalazł lub posiada wiadomość gdzie się znajduje, niech raczy donieść do Fabryki Waty i Płócienc przy ulicy Krak.-Przedm. Nr 411, za przyzwoitą nagrodę.

W zeszłą Sobotę, z pałacu Pacy przy ul. Miodowej, zginęła **SUCZKA** z wyżełków angi. roku nie mająca, biała, z łebkiem, uszami i odmianami kasztanowatemi. Kto ją odda do tegoż pałacu, w Iszą bramę od Kapucynów, na 1sze piętro, nad Kontrolą Służących, do Franciszka Lokaia, otrzyma sowitą nagrodę.

D. 18 b. m. na ulicy Senatorskiej, zginęła **SUCZKA** z rasy wyżełków, mała, biała, łaki po niej i uszy kasztanowate, w lewej łapce ma drganie, nieco kulcie, a na uszach ma sierść w guziki skupioną. Znalazca oddać ją raczy przy ul. Nowy-swiat, obok Foxalu, na 1 piętro.

- Dzisiaj rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 9.
- TEATR ROZMAIT.** Jutro, 60 raz *Dom do przedania.* 6 raz *Małe nieprzyjemności.* 21 raz *Wendeta.*
- Dzisiaj w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, **JP. Danecki** z kompanją grać będzie.
- Dzisiaj w Kawiarni przy ul. Bednars. i Krak.-Przedm. w domu Doktora Malca **JP. Wilhelm** z kom. grać będzie.
- Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Tłumac. i Bielańsk. w domu Lilpopa Nr 600, **JP. Chojnacki** z komp. grać będzie.
- Dzisiaj w nowo otworzonej Kawiarni przy ul. Wierzb. i Niecałej, wprost Teatru, Panny **Ensmann** grać będą.
- Dzisiaj w Kawiarni na Krak.-Przedm., wprost ulicy Trębackiej na 1 piętrze, familja **Arvill** grać będzie.
- Dzisiaj w Kawiarni w Gmachu Teatralnym od ul. Wierzb. Panny **Nowakowska** grać i śpiewać będą.
- Dzisiaj w Kawiarni w pałacu Pacy, przy ul. Miodowej, na dole od frontu, **JP. Modliński** z komp. grać będzie.

*****
 * Dzisiaj w nowo otworzonej Kawiarni przy ul. Krak-
 * kowskiej-Przedm. pod Nr 447 w domu P. Brzozow-
 * skiego, Panny **Hessen** grać i śpiewać będą.
 *****

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Trębackiej naprzeciw domu W. Steinkel, **JP. Szpilman** z komp. grać będzie.
 Jutro u **Matiewskiego** przy rogu ul. Bednarskiej, na Śniadanie: Szczupak, Okoń z jajami, Karp po polsku i z rusztu, Łin, Karas i Węgorz z sosem lub smażone, Zupa rybna i grzybowa, Pierogi gryczane, Nalesniki drożdżowe.